

Computerudviklingen i den danske folkeskole

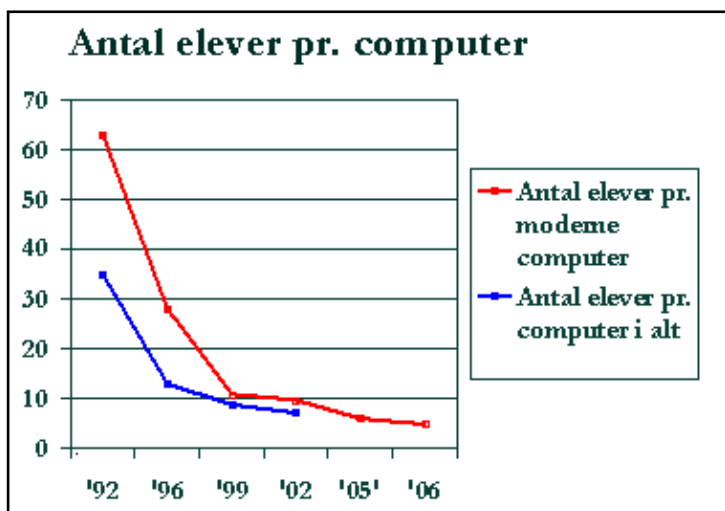
- antal, placering og adgang til Internettet.

It er ikke et selvstændigt fag i den danske folkeskole. Derimod fastslår folkeskoleloven, at it skal integreres i alle folkeskolens fag, hvor det er relevant. ”It er ikke et mål i sig selv, men et middel til at støtte og stimulere eleverne,” siger Undervisningsminister Bertel Haarder.

Antal elever pr. computer

I 1992 deltes i gennemsnit 63 elever om én nyere computer. I 1996 var dette tal nede på 28 elever pr. nyere computer, men det var stadig langt fra at være optimalt, så i aftalen om kommunernes økonomi for 1997 fastlagde regeringen og KL en målsætning om, at der i år 2003 skulle være en dækningsgrad på 10 elever pr. nyere computer i folkeskolen. Tilvæksten i antallet af nyere computere fra 1996 til 1999 var i midlertidigt større end forventet, og landsgennemsnittet kom dermed ned på 10,8 elever pr. nyere computer allerede i 1999.

Den stadige forøgelse af computerbestanden de efterfølgende år betød, at der ved begyndelsen af skoleåret 2002/2003 kunne fastlægges et landsgennemsnit på 9,8 elever pr. nyere computer og målsætningen fra 1997 var således opfyldt.

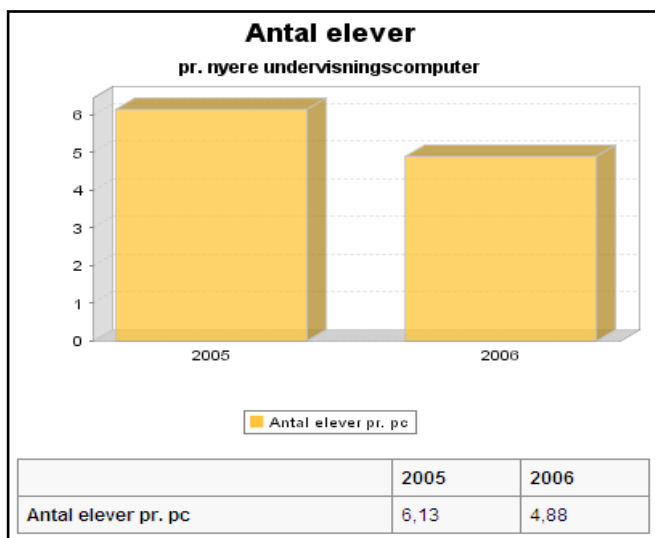

I 1999 defineredes ”nyere computere” som maskiner, der var yngre end 5 år. Denne definition var i 2002 blevet overhalet af den teknologiske udvikling med de såkaldte ”tynde klienter.” Begrebet dækker over computere, der anvendes som terminaler mod en central server, hvor al programafvikling sker på serveren. It/Edb-kapaciteten afhænger således af serveren og ikke af den enkelte computer, hvorfor ældre computere, der anvendes som tynde klienter, vil kunne fungere på lige fod med nyere computere.

I maj 2002 nedsatte regeringens økonomiudvalg en tværministeriel arbejdsgruppe, der fik til opgave, at kortlægge danske folkeskoleelevers adgang til computere samt deres anvendelse af disse.¹ I denne undersøgelse kunne det konstateres at antallet af nyere computere fra 1999 til 2002 var steget med næsten

¹ ”Undersøgelse af IT i folkeskolen” (2002)

10 %,² men dette tal var på sigt ikke nok til, at fastholde målsætningen fra 1997 om 10 elever pr. nyere undervisningscomputer.

Med denne nye handlingsplan faldt antallet af elever pr. nyere computer markant og i 2006 var dækningsgraden nede på 4,8 elever pr. nyere computer. For de elever, der var omfattet af ordningen, skulle bare to elever dele en computer.³

I 2003 vedtog regeringen en handlingsplan, der havde til formål at styrke folkeskoleelevernes it-kompetencer (ITIF).⁴ Undersøgelsen fra 2002 havde vist, at det især var de ældre årgange, der anvendte computerne i computerlokalerne på bekostning af de mindre elever, så det blev besluttet, at 75 % af de i alt 495 mio. kr., der blev afsat til projektet, blev øremærket til indkøb af computerudstyr til folkeskolens 3. klasser.

Fra computerlabs til elevernes nærmiljø

Formålet var, at gøre computeren til et personligt redskab for eleverne i de mindre klasser, og for at sikre, at de anvendte computerne i videst mulig omfang, opstillede man et krav om, at de nyindkøbte computere under ITIF-programmet blev placeret i elevernes nærmiljø frem for i computerlabs.

Man kunne for perioden 1999-2002 se, at skolernes placering af computere stort set ikke havde ændret sig. Computerlabs var stadigvæk topscoreren med 41 %⁵ - og dette til trods for, at bestanddelen af computere var steget med 20 % i denne periode. Med kravet om, at de nyindkøbte computere skulle placeres i elevernes nærmiljø, ændres disse tal sig i midlertidigt. Som det kan ses af nedenstående tabel, er computerrummene i 2006 stadig nummer et mht. til placeringen af computere (25 %), mens transportable computere kommer umiddelbart efter med 23 %. Med 29 % af computerne fordelt i klasselo-

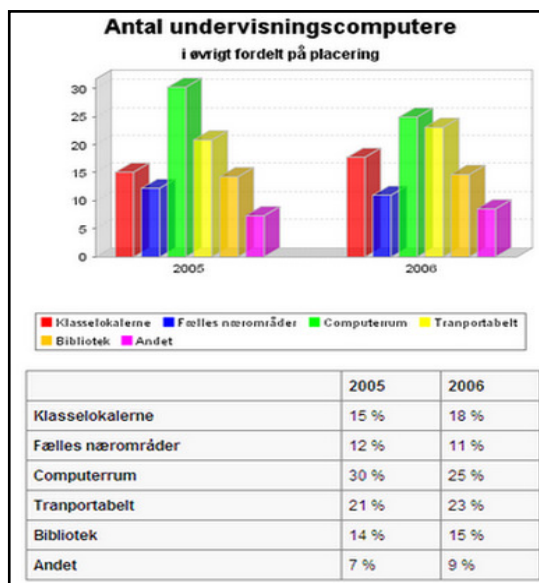
² Dette til trods for, at tallene fra 2002 er baseret på besvarelser fra færre skoler end tallene fra 1999.

³ For flere tabeller se: "http://cis.emu.dk/public_national_oversigt.do"

⁴ "IT i folkeskolen" (ITIF)

⁵ "IT i folkeskolen 2002: Status for elevers adgang til computere og anvendelse af IT i folkeskolen"

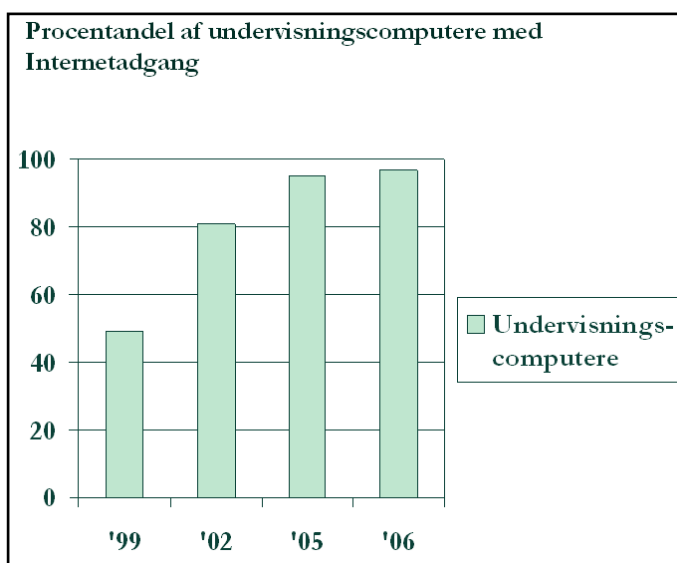
kaler (18 %) og i fælles nærområder (11 %), er målsætningen om, at få computerne ind i elevernes nærområder godt på vej til at lykkes. Ser man specifikt på de undervisningscomputere, der er anskaffet under ITIF-programmet, er hele 52 % af de indkøbte computer transportable og kun 16 % befinder sig udelukkende i computerrummene. 27 % befinder sig i elevernes nærområder samt i klasselokalerne.

Internetadgang

Den mest markante ændring i computerbestanden fra 1999 til 2002 vedrørte computerens internetadgang. Hvor 18 elever i 1999 skulle deles om en computer med internetadgang, var det tilsvarende antal i 2002 nede på 9 elever.

Op gennem 1990'erne blev lokalnet efterhånden meget udbredt på de danske folkeskoler. Hvor 29 % af

skolerne i 1996 havde eget lokalnet, var andelen i 2002 steget til 94 % i 2002. Den hurtige udbredelser især i periode 1999-2002 skal ses i sammenhæng med den statslige intention om elektronisk at binde uddannelsessektoren i Danmarks sammen med Sektornettet (fra 1994). For at få del i det statslige tilskud, skulle institutionerne selv sørge for etableringen af lokale net.

I 2002 havde over 97 % af folkeskolerne internetadgang og 81 % af skolernes undervis-

ningscomputere var tilsluttet Internettet. Frem til 2006 er dette tal steget til 99,7 %.⁶

Den næste udfordring

Med de mange handlingsplaner op gennem halvfemserne og ind i det nye årtusinde er det tekniske fundament for integreringen af it i undervisningen blevet dannet. Mange skoler er i besiddelse af interakti-

⁶ I 3. og 4. klasse er 217 computere konverteret til tynd klient og 139.133 computere tilsluttet et lokalt netværk.

ve whiteboards,⁷ flere og flere skoler eksperimenterer med anvendelsen af pod- og vodcast i undervisningen og næsten alle danske folkeskoler vil ved udgangen af 2007 anvende et Learning Management System (LMS) i deres daglige kommunikation. Desværre viser undersøgelser, at mange skoler endnu ikke udnytter disse systemers fulde potentiale. Flere undersøgelser peger på, at mange lærere er utrygge ved brugen af computere i undervisningen, samtidigt med at elevernes evne til at anvende de digitale metoder fortsat styrkes. Den næste store udfordring bliver derfor, at få elever, lærere og skoleledere til at udnytte det pædagogiske potentiale, der bl.a. ligger i videndelingssystemerne.

⁷ i 2006 var antallet af indberettede whiteboards oppe på 2.013 stk.